

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srzodę dnia 24 Grudnia v. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W i l n o.

Rząd Gubernialny Litewsko-Wileński, przesłał do Redakcyi, dla umieszczenia w Kuryerze Litewskim, co następuje:

Roku 1836, grudnia 16 dnia, w żurnale Rządu Gubernialnego Litewsko-Wileńskiego zapisano: Rząd ten, wysłuchawszy przełożenia Wileńskiego P. Gubernatora Cywilnego i Kawalera, pod dniem 14 teraźniejszego grudnia z N. 29,089, przy którym, przesyłając w kopii załączenie Litewskiego P. Woennego Gubernatora, z dnia 13 grudnia z N. 2362, z rozporządzenia Główno-Dowodzącego Działającą Armią, P. Jenerała Marszałka Polnego Hrabiego *Dybiecz-Zabatkąnskiego*, następnego, względem sądenia szpiegów, roznoszących i rozgłaszących buntownicze pisma i nowiny z Królestwa Polskiego, oraz zbiegów, przeniwierców i przekinczyków, sądem woennym, we 24 godzinach i o dalszém, poleca temuż Rządowi, dla ścisłego tego wypełnienia w tutejszey Gubernii, uczynić niezwłocznie należyte rozporządzenie; przyczém dać wiedzieć, że tenże P. Cywilny Gubernator, o wypełnieniu tego zalecił od siebie prosto Mieskim i Ziemijskim Policyom, a szczególniey graniczących z Królestwem Polskiem powiatów. Z pomienionego w kopii zalecenia Litewskiego P. Woennego Gubernatora i Kawalera, do Wileńskiego P. Cywilnego Gubernatora, pod dniem 13 teraźniejszego grudnia z N. 2362 następnego, okazuje się: że Główno-Dowodzący Działającą Armią, P. Jenerał Marszałek Polny, Hrabia *Dybiecz-Zabatkąnski*, z dnia 6 teraźniejszego grudnia pod N. 37, uwiadomia P. Woennego Gubernatora, że w teraźniejszym stanie rzeczy w Królestwie Polskiem, naysępiej buntownicy będą starać się, zwodniczymi ogłoszeniami, rozsiewaniem i za pośrednictwem szpiegów i roznosicieli buntowniczych pism i nowin, tudzież różnemi tym podobnemi czynnościami, mieszać spokojność obywateli bliższych tego Królestwa gubernii. Dla uprzedzenia czego, żąda zwrócić szczególniejszą uwagę, i jeżeli gdzie tacy szpiegowie i roznosiciele buntowniczych pism i nowin okażą się, tedy kazać brać ich pod straż i oddawać pod sąd woenny. Jeśli zaś, nadspodziewanie, podobni buntownicy okażą się i pomiędzy mieszkańcami w powierzonych temuż P. Woennemu Gubernatorowi guberniach, albo gdzie na kogokolwiek z nich iawnne podeyrzenie o związki z buntownikami, tedy i tych sądzić woennym sądem, i skowe sądy kończyć w przeciągu 24 godzin i w żadnym zdarzeniu, prócz szczególnych połączonech z innymi ważnemi spólnikami, nie przedłużać ich daley nad dwie doby. Wyroki zaś o podsądnych, nieulegających karze śmierci, doprowadzać niezwłocznie do skutku podług prawa; a o podsądnych, ulegających pozbawieniu życia, wyroki przedstawiać do confirmacyi Główno Dowodzącego. Na skutek czego P. Litewski Woenny Gubernator poleca P. Cywilnemu Gubernatorowi zalecić natychmiast wszystkim mieskim i ziemijskim Policyom, a szczególniey powiatów, graniczących z Królestwem Polskiem ponowić zalecenie, o jak naysurowszém ze strony ich pilnowaniu, dla zapobieżenia wszelkim od złe myślących ludzi usiłowaniam do pomieszania spokojności mieszkańców Gubernii Wileńskiej; w zdarzeniu zaś pokazania się gdziekolwiek

takich szpiegów i roznosicieli buntowniczych pism i nowin, albo iawnnego podeyrzenia na kogokolwiek z mieszkańców w Gubernii o związki z buntownikami, tedy takich brać natychmiast pod straż, z opieczetowaniem wszystkich tych papierów, jakie będą przy nich podeyrzanemi, i P. Woennego Gubernatora w tymże czasie z wyszczególnieniem zupełnem i przedstawieniem takich papierów uwiadomić, dla dania zalecenia Komendantowi, względem sądenia ich woennym sądem: O rozporządzeniu zaś w tej rzeczy terażże uwiadomić. Rozkazali: dla powinnego i nieodmiennego, podług wyżej wspomnianego zalecenia P. Litewskiego Woennego Gubernatora i Kawalera, wypełnienia, wszystkim tutejszey Gubernii Policyom mieskim i ziemijskim, także Przydującym w nich Policmeystrom, Horodniczym i Kommissarzom ziemijskim i od tego Rządu surowie zalecić przez ukazy, o czém Litewskiemu P. Woennemu Gubernatorowi donieść, a kopią tej rezolucyi przesłać do Kancellaryi P. Cywilnego Gubernatora i Kawalera. Autentyk podpisany przez P. P. Zasiadających i poświadczony przez Sekretarza. Zgodno Sekretarz Kowalenok.

Z autentykiem czytał Powytczyk Jan Maciejewski.

Sankt-Petersburg dnia 15 grudnia.

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ, dostrzegłszy z doniesienia JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CIESARZEWICZA, że Minister Skarbu Królestwa Polskiego, Xiążę *Lubecki*, i Poseł na Seym Królestwa Polskiego, Hrabia *Jeziński*, iada *Warszawę* do Sankt-Petersburga, NAYWYŻEY rozkazał raczył, zatrzymać ich w *Narwie*, i poruczył Ministrowi Sekretarzowi Stanu Królestwa Polskiego, Hrabi *Grabowskiemu*, napisać do Xiążęcia *Lubeckiego*, iż JEGO CESARSKIEJ MOŚCI niewiadome są przyczyny, które pobudziły Xiążęcia *Lubeckiego* do przedsięwzięcia tej podróży; iż, jeśli zasze w *Warszawie* wypadki pobudziły go udać się tu w charakterze delegowanego od nieprawnej władzy, tedy CESARZ JEGOMOŚĆ nie chciałby go przypuścić ku Sobie, ani nawet dozwolić mu przybycia do tej stolicy; lecz, jeśli zamiary, z którymi on tu iedzie, zgodne są z obowiązkami, nań włożonemi z ufności MONARCHY, tedy NAYJAŚNIEJSZY PAN raczy go przyjąć i wysłuchać, jako Ministra Skarbu Królestwa Polskiego. Do tego CESARZ JEGOMOŚĆ rozkazał przydać, iż równie Hrabia *Jeziński* nie może otrzymać dozwolenia na przybycie do Sankt-Petersburga inaczej, jak w charakterze Posła na Seym Królestwa Polskiego.

Na to Xiążę *Lubecki* odpowiedział Hrabi *Grabowskiemu* z *Narwy*, pod 11 (22) grudnia, co następuje: „W tej chwili otrzymałem pismo, w którym JW Pan raczy mi komunikować wolę NAYJAŚNIEJSZEGO PANA, względem Hrabiego *Jezińskiego* i mnie, śpieszę uwiadomić JW Pana o przyczynach, które nas powodowały do przedsięwzięcia tej podróży. Otrzymałszy od Rady Rządzącej NAYJAŚNIEJSZEGO PANA polecenie, złożyć tu podnóżka Tronu doniesienie o zasłych w *Warszawie* wypadkach, wyjechałem w charakterze Ministra Królewskiego, ażeby donieść NAYJAŚNIEJSZEMU PANU o wszystkich szczegółach wypadków, których byłem naoczny świadkiem: nigdy bym nie przyjął poruczenia, stawiać się przed obliczem Monarszém, pod jakimkolwiek innym tytułem. Ponieważ w piśmie JW Pana wyrażono, iż w tém

zdarzeniu CESARZ JEGOMOŚĆ raczy udarować mię przyściem i wysłuchać moiego doniesienia, również dopuścić do stolicy Hrabie Jezierskiego, Posła na Sejm Królestwa Polskiego, proszę tedy JW Pana wyjednać nam Na y wyższe pozwolenie na wyjazd zjazd do Sankt Petersburga i t. d.

Następnie NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ Na y wyżey rozkazał, uczynić rozporządzenie, względem wpuszczenia do Sankt-Petersburga Ministra Skarbu Xiążęcia Lubeckiego i Posła na Sejm Królestwa Polskiego Hrabie Jezierskiego. (Artykuł ten bierzemy z Gazety Sankt-Petersburskiej, która dla swoich czytelników, również, jak i Pszczoła Północna dla swoich, doniesienie to w osobnych dodatkach nadzwyczajnych, d. 14 rozesłały.)

—Przez najwyższe dyplomata pod d. 6 grudnia, najłaskawiey są mianowani kawalerami orderu s. Włodzimierza 2giey klasy wielkiego krzyża: Jenerałowie porucznicy: *Uszakow 1szy*, naczelnik 2giey dwizyi gwardyi pieszey i *Ekeln*, naczelnik sztabu 3go korpusu odwodowego osiedloney kawaleryi, oraz rzeczywisty radca stanu *Wacenko*, dyrektor kancelaryi Ministerium Woiennego.

—Przez najwyższe dyplomata teyże daty, ieneralny kommissarz woienny Głównego Sztabu J. C. M., Jenerał Maior Sztabu Jenerałnego *Linden 1*, udarowany orderem s. *Anny* 1szej klasy, ozdobionym Cesarską Koroną, a Jenerał Maior *Czuykiewicz*, naczelnik sztabu oddzielnego korpusu orenburskiego, mianowany kawalerem tegoż orderu i klasy.

— Minister spraw wewnętrznych, Jenerał-Adjutant Hrabia *Zakrewski*, obwieszcza, iż Na y wyżey ustanowiona Kommissya centralna do uśmierzenia choroby cholery, dnia 29 listopada wyjechała z *Kazania* do *Tambowa*. (R. I.)

Wyciąg z doniesień Zwierzchności miejscowych o biegu Cholery, przysłanych od P. St. Petersburgskiego Woiennego Jenerał-Gubernatora. (Ciąg 3ci)

W Gruzji. W 6tym uralskim kozackim półku na liniach Achtubinskiej i Kaspijskiej, w mieście *Piatyhorsku* i w kwaśnych mineralnych wodach cholera nastąpiła.

Choroba ta okazała się w osadach Weyska Czarnomorskiego: Bruchowieckiej, Kuszczowskiej, Szczerbinowskiej i w Eyskiej kosie, gdzie zachorowało na nią 78, wyzdrowiało 6, a umarło 59 osób.

W gubernii Jarostawskiej, od dnia 30 października. W mieście Jarostawiu zachorowało na cholere dnia 27 października 9, umarło 2. Dnia 28 zachorowało 4, umarło 3. Dnia 29 zachorowało 3, umarło 2. A w ogóle od dnia 10 września, to jest: od dnia okazania się tam cholery, do dnia 30 października zachorowało 319, umarło 161 osób.

W miastach *Motodze* i *Rybińsku*, gdzie była cholera, jako też i w innych miejscach gubernii stan zdrowia jest pomyślny. Swobodna komunikacya między mieszkańcami jest dozwolona, na kordonach jednakże postrzegają ludzi chorych lub wątpliwych.

W gubernii Kiiowskiej od dnia 26 i 28 października. Czerkaskiego powiatu we wsi *Kapitanowce* i Czygiryńskiego powiatu we wsi *Ruskiej-Polanie*: w pierwszej zachorowało na cholere od dnia 19 do 26 października 7, wyzdrowiało z nich i z tych, co przedtem chorowali 9, umarło 3; w drugiej zaś od dnia 12 do 24 października zachorowało 11, wyzdrowiało 3, umarło 40 osób.

W gubernii Nowogorodzkiej od dnia 5 listopada. W powiecie Tychwińskim od dnia 2 do 16 października zachorowało mężczyzn 5, którzy umarli. Od dnia 16 października do dnia 1 listopada przy ozierskim półszluzie zachorowało 2 mężczyzn, wyzdrowiało 1, umarło 1. We wsi *Luczeńskiej* górcie umarł 1 mężczyzna.

W gubernii Kostromskiej, od dnia 1 listo-

pada. Od dnia 3 września, to jest od czasu okazania się cholery, do dnia 25 października zachorowało na cholere mężczyzn 340, kobiet 90; wyzdrowiało 223 mężczyzn, 61 kobiet; umarło mężczyzn 104, kobiet 21. Od dnia 25 października do dnia 1 listopada w mieście *Kostromie* wyzdrowiało mężczyzn 8, kobiet 10. W *Kinieszmie* wyzdrowiało 3 mężczyzn. Chorych na cholere w tey gubernii już nie ma.

W gubernii Chersońskiej. W mieście *Chersonie* do dnia 27 października było chorych na cholere 99 osób, z nich umarło 16, reszta zaś po większej części przychodzi do zdrowia. W mieście *Elizawetgradzie* znowu okazała się cholera, z której od dnia 21 do dnia 24 października umarło 4 osoby.

W gubernii Włodzimierskiej: od dnia 27 października. W *Muromie* od dnia 17, a w *Suzdalu* od dnia 21 do 27 października chorych, ani umarłych z cholery nie było; z dawniejszych zaś znayduie się w pierwszym mieście chorych 2, a w drugim 1 osoba. W powiecie muromskim od dnia 19 do dnia 27 października zachorowało 3, umarła 1 osoba. W *Horochowieckim* powiecie od dnia 24 do dnia 27 października zachorowała 1, i umarła 1 osoba. (d. c. n.)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 8 grudnia.

Wczora, drogą nadzwyczajną, otrzymaliśmy z *Rzymu* smutną wiadomość, o zgonie J. S. *Papieża, Piusa VIII*, wydarzonym dnia 30 listopada, wieczorem. J. S. miał wieku lat 69, i dui 10. Podług zwyczaju, Sekretarz stanu, Kardynał *Albani*, złożył natychmiast swoje obowiązki, które, podczas wakowania Stolicy S., będą sprawowane przez X. *Polidori*, sekretarza kolegium kardynałów.

Diennik rzymski, (Diario di Roma) daje następującą wiadomość biograficzną o J. S. „*Papieżu, Pius VIII*, przedtym Franciszek Xawery Hrabia *Castiglioni*, pochodził z jednej z najpierwszych familij w Ankonie; urodził się dnia 20 listopada 1761 roku. W 1800 był przez *Piusa VII* mianowany Biskupem *Monalto*; w 1808 został, wspólnie z wielu innymi swoimi spółbracia, wygnanym do Lombardyi. Gdy w roku 1815 przywrócono rząd papieński, Biskup *Montalto* powrócił na swoje miejsce; zlamtąd był przeniesiony do kościoła w *Cesena*, i w tymże czasie, dnia 8 marca, został wyniesiony na godność Kardynała, i od *Papieża, Leona XII*, przyjął także szatę purpurową. W 1821, po śmierci Kardynała *Pietro*, został mianowany Wielkim-Penitencyaryuszem, i otrzymał biskupstwo *Frascati*, a po zgonie *Leona XII*, został obrany na *Papieża*, dnia 51 marca, 1829 roku. Po iednym roku i 8miu miesiącach swojego rządu, w czasie którego mianował 6 kardynałów, *Pius VIII*, umarł w 69 roku życia. Kolegium święte składa się teraz z 55 kardynałów; 15 kapeluszow wakuje, w liczbie tey znayduie się 6 kapeluszow kardynalsko-biskupich, 49 kardynalsko-kapłańskich, i 10 dyakońskich. W *Rzymie* iest teraz 27 kardynałów; w państwach kościelnych, 12tu, a w innych krajach włoskich 6ciu. Za panowania *Piusa VIII*, umarło ośmiu Kardynałów.

— Dnia 12 grudnia —

Przez reskrypt cesarski, który odczytany został dnia 4 na posiedzeniu seymu węgierskiego, Jego Cesarska Mość postanowił zamknięcie Seymu, dnia 18 tego miesiąca; J. C. Mość uda się osobiście do *Pest*, dla zamknięcia Seymu i potwierdzenia uchwał do prawa, które mu zostaną podane. (J. d. S. P.)

ANGLIA.

London dnia 3 grudnia.

Na posiedzeniu izby parów 30 listopada, bil lorda *Wynford*, tyczący się ulepszenia w podziale sprawiedliwości i zmniejszenia kosztów, otrzymał pierwsze odczytanie.

— Komissye specjalne zostały mianowane, w

wielu hrabstwach, do czynienia poszukiwań o poruszeniach burzliwych i do przedsięwzięcia środków, aby je uprzędzić.

— 24 osoby z hrabstwa Kent, przekonane o niszczeniu machin do młocenia zboża, skazane zostały na wystranie, na całe życie albo na lat siedm, albo na uwięzienie.

— Mają nadzieję odkryć podpalaczów; schwytano jednego z nich na uczynku w Wantage.

— P. Powlett Thomson, podskarbi floty, został na nowo obrany członkiem parlamentu z miasta Donvres.

— Powiadają, że lord Plentworth jest mianowany gubernatorem nowej Wallii południowej, i że Pan Shiel zostanie fiskalem ieneralnym w Irlandyi.

— Bank angielski oznajmuje, że od dnia 2 grudnia będzie dawał pożyczki na depozyta w wexlach, w biletach skarbowych, bonach indyjskich i innych zakładach pewnych, wypłacalnych najpóźniej 15 stycznia 1831, i na summy niemniejsze od 2000 f. szt. na 4 procenta.

— Oprócz urzędników izby parów i sądu spraw pospolitych, liczba urzędników cywilnych i wojskowych w Anglii, pobierających pensyi około 1000 f. szt. i wyżej, jest 993, a całkowita summa na ten przedmiot wynosi 2,066,574 f. szt. Z tej liczby 161 pobierają łącznie od 250 f. do 5000 f. szt.; 44 od 5 do 10,000 f. szt. i nakoniec 11, którzy pobierają większe od tej ostatniej summy pensye. Te 216 osób pobierają razem 916,807 f. szt., co wynosi w przecięciu po 4,429 f. szt. na jednego.

— Przedaż publiczna herbaty kompanii indyjskiej zdaje się być nader czynną. Artykuł ten w ogólnosc przynosi większe zyski, niżeli zwyczajnie, co pochodzi ze spółubiegania się, wynikłego między kupcami, z powodu podniesienia się konsumpcyi herbaty w Anglii.

— Dzienniki lisbońskie, dochodzące do 20 listopada ogłaszają postanowienie Don Miguela pod datą 17, względem otworzenia pożyczki, na 2000 contos reesow po 6 procentów na rok. Wpisy tej pożyczki będą otwarte przez rok iedon. Trzecia część summy, którą kto zapisze, powinna będzie być opłaconą gotówką, a dwie pozostałe w biletach na iedon, dwa lub trzy miesiące od daty. Różne gatunki papierów będą przyjmowane w opłacie aż do połowy summy zapisanej. Funduszem umorzenia tej pożyczki będzie 1 procent.

— *Mercury Kaledoński* urzędowie zbija wiadomość, ogłoszoną w niektórych dziennikach francuzkich, o projekcie Karola X, przeniesienia swego pobytu do państwa Kościelnego. (J.d.S.P.)

Londyn dnia 10 grudnia.

Papiery publiczne. Konsolidy, 83; bilety skarbowe, 20; Rossyjskie 95; Brezyljskie 58; Duńskie, 58; Portugalskie 43; Hiszpańskie 15.

— Xiążę Lieven, poseł nadzwyczajny i pełnomocny Cesarza Jego Mości Rossyjskiego, miał zaszczyt złożyć, dnia 1 tego miesiąca, Królowi, swoje listy wierzytelne, akkredytujące go na tę godność. Nazajutrz z teyże okoliczności Xiążę miał pierwsze posłuchanie u Królowey.

— Dnia 15 lub 16 t. miesiąca parlament zostanie odroczone aż po świętach Bożego Narodzenia.

— Jenerał Bourmont wyjechał w celu udania się do *Holyrood-house*, do Karola X. (J.d.S.P.)

FRANCYA.

Paryz d. 10 grudnia.

Birza paryzka. Pięć od sta, 91 fr. 10; trzy od sta, 60 fr. 75; akcyje bankowe, 1590 fr.; pożyczka królewska - hiszpańska 60 fr.

Izba deputowanych; posiedzenie dnia 6 grudnia. Po odczycaniu protokołu, P. Cormenin głoś zbiera, dla rozwinięcia swojej propozycyi, względem łączenia. Propozycya ta następującego jest brzmienia.

Art. 1. Nikt nie będzie mógł łączyć płacy kilku mieysc, urzędów lub kommissyi, w iakiey-bądź części, lub pod iakimbądź pozorem. 2. para-

graf 3ci pierwszego artykułu prawa z dnia 28 maja, 1829 roku, względem łączenia pensyi parów z innymi pensyami lub płacami, został usuniouym.

P. de Vancelles: Wśród okoliczności, które nas otaczają, poczytnię sobie za obowiązek, oprzeć się braniu tej rzeczy pod rozwagę. W samey istocie propozycya ta zdaje się mi czynić wprost zamach na państwo (przerywanie.).

P. Cezar Baut czyta długą mowę, na wsparcie tej propozycyi.

Izba, po naradzeniu się ogłasza wzięcie tej propozycyi pod rozwagę. A zatym, zostanie ona odesłaną do szczególney kommissyi.

Z porządku dziennego, roztrząsano projekt do prawa, powołujący 80,000 ludzi, z klasy 1830 roku. Wielka liczba członków: Na głosy! na głosy!

Inni członkowie: Nie! nie! wielu jest mówców zapisanych.

P. Prezydent: P. Madier-Monjau zabiera głos przeciw temu projektowi. (Oznaki podziwienia).

P. Madier-Monjau: Krzychodzę, Mości Panowie, mówić przeciwko propozycyi ministryum, ale iedynie dla tego, że pragnę zaciąg, mający wzmocnić nasze armie, widzieć podwyższonym do liczby 120,000 (długa wesołość.)

Otwartość rządu niedawno zawiadomiła Francya, że woyna może nastąpić. Przygotowania nasze powinny być tak prędkie, tak zupełne, tak skuteczne, iak gdyby na wojnę nieuniknioną.

Mówca czyni rzut oka na politykę gabinetu, i rozumie, iż trzeba złożyć mu pochwały; ośmieli się tylko uczynić zarzut przeciw administracyi, za to, iż nie prosila o dostateczną ilość ludzi i pieniędzy. Utrzymuje, iż zawsze będzie gotów żądane ofiary czynić bez wahania się, i zasmucenia, oraz głosować za prawem, żądanem przez okrzyk: niech żyje Król.

P. Minister woyny: „Winieniem szanownemu mówcy podziękować za przełożenie izbie, ażeby podwyższyć żądania rządu. Dziękuję mu za to. Ale rząd może upewnić izbę, że nie sądzi być potrzebną, podawaną przewyżkę 40,000 ludzi. Żądanie rządu jest dostatecznem postawić armią na stopie, iak można nayslepszey, izby na polach bitwy stawała z takim honorem i taką chwałą; iak armie francuzkie uswietniła w ostatnich woynach.

„Rząd coraz się bardziey przekonywa, iż woyny nie będzie. Od innych mocarstw ma on nayformalniejsze zapewnienia, względem utrzymania pokoju. Gotujemy się atoli, powtarzam, gotujemy się, do naszej obrony i do prowadzenia pomyslaney woyny, iesliby ta była nieuniknioną. Polegajcie, Mości Panowie, na naszych pomocach. Zapół w departamentach iest tak wielki, iż liczba ochotniczych zaciągów co dzień się podnosi. Nie ma opóźniających się między młodymi żołnierzami, których wezwano pod chorągwie. Propozycya szanownego mówcy nie zostanie więc zapewne przyjętą.” PP. *Andry de Puyraveau*, *Brigode*, *Jars* i Jenerał *Richemont*, głosują za tą propozycyą; ostatni bardzo mocno przemawia za tém, iżby Francya bezpośrednio zajęła Belgium i odzyskała dawne swoje granice, aż do *Renu*.

P. Minister spraw zagranicznych: „Mówca zakończył mowę swoją oświadczeniem, iż obcą iest ona dla sekretu polityki rządowej. Jestto prawda, lepiej wykazana od tych wszystkich, które chciał ustalić.

„Nie ma bynsymniey sekretu w polityce rządowej. Rząd pragnie pokoju; dla iego utrzymania będzie on czynił to wszystko, co się zgadza z honorem i interesem.

„Mówca usiłował dowieść W Panom, że pokoy iest rzeczą niepodobną. Zapewne, nigdy widoczniejsza na tej mównicy nie okazała się prawda, iak ta, która się przeciwi zapewnieniom mówiącego.

„Mówca, wierny systematowi, iuż rozwinętemu w ważnym iednym dziele, radzi nam weyść do Belgium, uczynić początek woyny, i wtrącić

nas w nowe walki. Francya odrzuca i będzie odrzucała wtargnienie ze swej strony do tej części Europy, póty, dopóki ta krajina będzie szanowaną przez armie innych mocarstw. Nie od nas to póydzie wojna. Powiedzieliśmy, iż nie ścierpimy, ażeby zasada niewdawania się została naruszoną: jeżeli bowiem zabezpiecza ona spokoyność rządów, tém samém broni też wolności narodów. W sprawach belgickich naruszyć tę zasadę tym mniej pozwolimy, iż nigdy nie zapomniemy, że tylko 50 mil oddziela ziemię naszą od kraju Belgickiego. Ale ta zasada, nad którą dłużey się zastanawiać trzeba, przeciwi się wszelkiej myśli rozszerzania granic. Utrzymując ją, nigdyśmy nie rozumieli, ażeby jaki Monarcha nie mógł siłą armii swoich przywrócić pod swoją władzę tej swojego państwa części, któraby się zpod niej wymknęła. Niechcemy świata przebiegać, iżby utrzymywać tych wszystkich, którzyby okazali iakie niechęci, iakkolwiek mocno jesteśmy za utrzymaniem prawa publicznego, na którym spoczywa niepodległość krajow w Europie.

„ Jeszcze powtarzamy, Mości Panowie, iż otrzymane przez nas zapewnienia gabinetow europejskich są niezawodnemi. Teraz rozstrzygają się sprawy Belgium, rozwikłanie ich będzie spokojnym. W chwili, gdy sprawy te są ułatwiane między wielkimi mocarzami, nie wolno mi więcej nad tém się rozszerzać, mogę atoli zapewnić iżbę, że wszystko zapowiada zachowanie pokoiu.

„ Zstępuję, Mości Panowie, z tej mównicy, powiedziawszy, iż mamy naywyraźniejsze upewnienia względem pokoiu. Lecz widzicie M. Panowie, że rząd nie zapomniał o interessach oyczyzny. Zostanieczie uzbroionymi: 580,000 ludzi uzbroionych, i cały nawet naród będzie bronił pokoiu, waszego honoru, waszey niepodległości.“

Po zamknięciu ogólnego roztrząsania, przystąpiono do rozważenia następujących artykułow: *Art. 1.* 80,000 ludzi są wezwani z klasy 1830 roku. *Przyjęto. Art. 2.* Te 80,000 ludzi będą rozdzielone między departamenta, okręgi i kantony królestwa, podług średniego stanu ludzi młodych, zapisanych do tabelli popisowych, sprawdzonych z pięciu lat poprzednich. *Przyjęto. Art. 3.* Kontyngens klasy 1830 roku będzie trwał do czasu, który zostanie ostatecznie naznaczonym przez prawo o zaciąganiu armii.

P. Lesergent żąda, ażeby to rozporządzenie było zastosowaném do zaciągów ochotniczych.

Art. 3ci został przyjęty, razem z dodatkowym paragrafem *P. Lesergent*.

Art. 4. Do rzędu numerów następujących nie będą należeli i zostaną z nich usunionymi ci młodzi ludzie, których numer pokaże, iż składać mają część kontyngensu, a którzy nie będą mieli wzrostu 1go metru, 54 centymetrow (4 stopy, 9 cali) *Przyjęto. Art. 5.* Rozporządzenia artykułow: 6 i 14go, prawa z dnia 10 marca, przeciwnie niniejszemu prawu, zostaną uchylone. *Przyjęto.*

Przystąpiono do sekretne go głosowania na ogół tego prawa. Oto jego wypadek: liczba głosujących, 265; galek białych, 265; czarnych 2. Izba przyymuje.

— *Monitor* uwidamia, że Król mianował Marszałka, Xięcia Trévise, ambasadorem swoim przy Cesarzu Jegomości Wszech Rossy.

— *P. Benjamin Constant*, którego stan zdrowia zatrważający, kazał, od nierakiego czasu, przewidywać blizki koniec jego życia, umarł dnia 7, o godzinie 8, wieczorem, po wielkich cierpieniach; miał wieku lat 65.

— Doniesienie telegraficzne, otrzymane niedawno w *Marsylii*, uwiadomiło, że francuzka armia afrykańska, dnia 22 zeszłego listopada, weszła do *Medeach*. Dnia 21, została była rozprawa, w której woyska Beja Tilteri, dowodzone przez jego Agę, zostały zupełnie rozproszone. Bey sam schronił się do sąsiedniego marabuta. Otrzymano wiadomość, że dnia 23, miał się udać do obozu francuzkiego, iżby złożyć swoje poddanie się naczelnemu wodzowi, Jenerałowi *Clausel*.

— *P. Naudet*, naczelnik szwadronowy głównego sztabu, dnia 1 grudnia, przybył do *Strasburga*, mając sobie od ministra wojny poruczoném, zapewnić się o zapasach tej twierdzy, o żywności, której będzie potrzeba, o uzbrojeniach, iakich wymaga, i o liczbie ludzi, iaką tam umieścić będzie wypadało. Jego poselstwo rozciąga się na wszystkie stanowiska dywizyi. Zapewnia, że w *Straskurgu* będzie garnizonu 18,000 ludzi, z których 2,200 żołnierzy gwardyi narodowej ruchomey; 2,000 ludzi będzie umieszczonych u mieszkańców. Wywdzie półk artylleryi; 1,400 artylleryzystów, licząc do tego artylleryzystów gwardyi narodowej, tam pozostanie. Wszystkie inne stanowiska dywizyi będą także przyprowadzone do stanu obrony.

— Zapewniają, iż Król nie przyjął deputacyi szkoły politechnicznej, która sobie zamierzała złożyć Królowi Jegomości uwagi o nieprawném postanowieniu, które mieści szkołę politechniczną w wydziałach ministra wojny, dotąd stojącą w wydziałach ministra spraw wewnętrznych. Szkoła ta jest bardzo niechętna.

— Jenerał-porucznik *Lallemant*, który zostawał na wygnaniu od roku 1815, dnia 1 tego miesiąca wylądował w *Calais*; wraca z *Filadelfji*.

— Jenerał *Flahaut* przybył 1go z Londynu i był przyjęty na posłuchanie prywatne u Króla. Przywiózł, powiada, upewnienia nayformalniesze o skłonnościach przyjacielskich gabinetu angielskiego.

— Naywiększa czynność panuje w rękodzielnich broni. Zapewniają, że na 15 grudnia, będzie 240,000 karabinow, gotowych do wydania.

— Damy nie będą przypuszczone na posiedzenia izby parów podczas processu ex-ministrów. Jest to zwyczaj, który był dotąd stale zachowywany przez tę izbę w czasie processów politycznych.

— Donoszą z *Gibraltaru*, że gubernator tego miasta zniweczył plan, który mieli *Torrijos* i jego towarzysze, względem wyprawienia się na brzegi afrykańskie. Kazał oficeróm odwiedzić zatokę, wespół z konsulem hiszpańskim w celu zatrzymania tego dowódcy i *Palares*; lecz ci umknęli przebrani na brzygu anglo-amerykańskim i niednym statku sardyńskim. Niektórzy z ich towarzyszwów byli przyprowadzeni do miasta i zabroniono im wychodzić; każdego wieczora obowiązani są stawić się w policyi.

— Nasze listy z *Bayonny* 28 nowembra twierdzą, że *Mina* przebywa dotąd w tém mieście, czekając odpowiedzi na prośbę, którą podał do ministra spraw wewnętrznych, o pozwolenie przebywania we Francyi.

— Zamieszki dość ważne wybuchnęły były w *Limoux* (*Aude*); gwardye narodowe z *Karkassony* i *Kastelnaudery* udały się na miejsce, i porządek został wkrótce przywrócony.

— Miejsce ieneralnego sekretarza przy ministrze spraw wewnętrznych jest uchylone. *P. Billiard*, dawny sekretarz ieneralny, mianowany jest prefektem dep. *Finisterre*. (*J.d.S.P.*)

Paryż dnia 13 grudnia.

Birża Paryzka — Pięc od sta, 89 fr. 90; trzy od sta, 59 fr. 90; akcy bankowe, 1575 fr.; pożyczka królewsko-hiszpańska, 55 fr.; pożyczka haytańska 290 fr.

— Jenerał *Lafayette*, naczelný dowódzca gwardyi narodowych, został też obowiązany przez Króla, do przyjęcia dowództwa nad woyskiem liniowym, które będzie odbywało służbę z powodu processu ex-ministrów. Uczynił on rozporządzenia względem utrzymania porządku publicznego w czasie przeprowadzania oskarżonych i podczas trwania processu. Od dnia 14 tego miesiąca, a do nowego postanowienia, adjutanci regimentowi, jenerałowie, półkownicy, oficerowie sztabu głównego i półkowi, oraz wszyscy obywatele, składający gwardyą narodową paryzką i okoliczną, n

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 154.

Wilno dnia 24 grudnia r. s. 1830 roku.

będą mogli, pod żadnym pozorem zrzucić swego mundur. Gwardye narodowe, które składają batalion rezerwowy w każdym półku, mogą nie spełniać swoich obowiązków, mają jednakże wskazać miejsce, gdzieby ich można było znaleźć na wypadek wezwania. Ci, którzy będą się znajdowali na straży w *Luxemburgu*, nie będą mogli opuścić swoich stanowisk, bez pozwolenia na piśmie wyższego dowódcy. Słuchanie rozpoczynać się będzie, codziennie o godz. 10, a kończyć się o godzinie 4tej. Sądzą, że process będzie się mógł ukończyć d. 25 grudnia. Przez postanowienie salamuzyczna zostanie zamkniętą po dniu 10tym aż do końca processu ex-ministrów. Oddział gwardyi narodowej zajmie salę. Teatr otworzy się nazajutrz po osądzeniu.

— Dnia 10, o godzinie 8 rano, trzy więźniowie z *Vincennes*, PP. *Polignac*, *Peyronnet* i *Guernon-Ranville*, zostali osadzeni w *Małym Luxemburgu*. Żadne widoczne przygotowanie nie oznajmiło o tém przeprowadzeniu publiczności. O godzinie 3ciej po północy kompania konnej gwardyi narodowej otrzymała rozkaz udania się do rogatek *d'Enfer*, nie wiedząc o przedmiocie tego postanowienia, i w tém będąc przekonaniu, że rzecz idzie o przywrócenie należytego porządku. Przybywszy do rogatek, oddział został skierowany ku *Vincennes*, i oznajmiono mu w drodze, że przeznaczonym jest do eskortowania ex-ministrów. Trzy pojazdy były przygotowane dla więźniów i dla części eskorty. W chwili wyjazdu *P. Chantelauze*, którego zdrowie nie jest zupełnie przywróconém, uczuł tak mocną zmianę, odłożono jego przeprowadzenie. PP. *Polignac*, *Peyronnet* usiedli w pierwszym pojeździe z *P. Thomas*, wyższym oficerem gwardyi narodowej, *P. Guernon-Ranville* w drugim z *P. Ladvocat* półkownikiem 12 legii; trzeci został zajęty przez ofycjalistów sądowych i oficerów, obowiązanych przewodniczyć w czasie przeprowadzenia. Do każdego pojazdu były zaprzężone cztery konie, a prowadzili je dwaj żołnierze artylleryi. Jednak wyruszył po godzinie 7mej ranej. P. minister spraw wewnętrznych, który się udał do *Vincennes*, aby osobiście czuwał nad porządkiem, przy tam został zachowany, poprzedzał eskortę konną; sześciu artylleryzystów konnych z pistoletami w rękę, szło przed pojazdami, strzeżeni z przodu od jazdy gwardyi narodowej. Huzarowie *artres* zamykali eskortę. Droga z *Vincennes* do *Luxemburga* przez hulewary zewnętrzne i rogatki *d'Enfer* odbyła się mniej niż w godzinę. Straż luxemburska, utworzona z kompanii lekkiej piechoty 5go półku, otrzymywała przez noc całą surowe rozkazy, które były zachowywane z ścisłą i zupełną wojskową. Jenerał *Lafayette*, przybywszy rano, obejrzał to stanowisko, chciał przejść przez bramę zakazaną; został zatrzymany przez żołnierzy i nie mógł tego otrzymać nawet powiewając swoie nazwisko. Jenerał przymuszony wrócić się nazad, pochwalił żołnierza na warcie i jego, który tak dobrze przestrzegał danego rozkazu. *P. Lafayette* był towarzyszony przez prefekta *Sekwany* i spuścił się na jego własny pojazd.

Wieczorem, gdy noc zapadła, *P. Chantelauze* był do więzienia luxemburskiego; *P. jenerał mesnil* przywiózł go w swoim pojeździe i sam był mu za eskortę. Wszystko odbyło się bez uchy, bez tłumy ludzi i w najlepszym porządku.

— Nazwania jenerał poruczników i marszałków, powiadaia, że zostaną zamienione na nazwy jenerałów dywizyi i jenerałów brygady, i były używane przed odmienieniem, i które miały nazwania, stosowne do natury dowództwa, i związane do każdego z tych stopni.

— Wojsko w Afryce będące odniosło dnia 7 listopada, i jak o tém donieśliśmy, znakomite

zwycięstwo nad Beiem *Titteri*. Wojska francuzkie weszły dnia 22 do miasta *Mediah*, rezydencyi beia i zajmują je odtąd. Pałac wzięty niespodzianie, zawierał wielkie bogactwa. Ten znakomity tryumf zmusił Beia do rozpuszczenia osady, którą uzbroił tak nieroztropnie przeciwko Francuzom. Zakładnicy dali wojsku i którzy będą odesłani do Algieru, odpowiadają za zachowanie traktatów. *Zoawowie* nie przestają oczyszczać podnoża *Atlasu* z niewycwiczonych gromad, które stanowiły potęgę zwyciężonego Beia. Komunikacje wewnątrz krain wkrótce zostaną przywrócone.

— Przez postanowienie królewskie pod d. 7 listopada, szkoła królewska przygotowawcza marynarki w *Angouleme*, została skasowana.

— Jenerał *Lamarque*, dowódzca dywizyi wojskowych na zachodzie, doniósł ministrowi wojny, że jakieś zgromadzenie utworzyło się w *Mottes*, w bagnach *Wandeyskich*, i że, sprawując niespokojność w rozmaitych gminach, groziło rozszerzeniem się po całym tym departamencie. Uwiadomiony o tém zgromadzeniu, dowódzca batalionu *Langermann*, oficer deżurny jenerała *Lamarque*, siedł przez dwie nocy z 2 kompaniami i spotkał dnia 30 listopada rano, tych obłąkanych ludzi, w liczbie 91 przy *Islet*. Oficer ten otoczył ich natychmiast, przebył śmiało wały, które go od nich oddzielały i rozproszył ich w jednej chwili, nie odniosszy najmniejszej straty: wielu z nich ranił, odebrał broń, i przymusił ich do poddania się i prośbienia o łaskę i przebaczenie. Ten nagły wypadek winniśmy szczególnie przystudzić *X. Bruneteau*, plebana w *Saint-Jean-du-Mont*, iako też mądrym rozporządzeniom dowódcy batalionu *Langermann*, a departament *Wandeyski* został uspokojony. Gdy minister wojny doniósł Królowi o tych rozmaitych okolicznościach, *J. K. Mości* rozkazał, aby pleban *Bruneteau* został mu przedstawiony do otrzymania w nagrodzie legii honorowej, oraz, iżby minister wojny oświadczył *J. K. Mości* zadowolenie dowódcy batalionu *Langermannowi*.

— *P. Ducastel*, stary artylleryzysta w służbie lądowej i morskiej, podał nie dawno Królowi projekt, zmierzający do podwojenia i potrojenia potęgi Francyi, tak na morzu, iako i na lądzie, bez potrzeby pomnażania liczby ludzi, ani też okrętów. Wypadki po dwóch próbach okazały, że zmniejszając ilość prochu, wyrzucal on karta-cze o 600 sążni z działa sześciofuntowego, które zwyczajnie nie niesie daley, iak około 170 sążni, a więcej nad 900 sążni wyrzucal dwie i trzy kule armatne od razu, gdy tymczasem meta zwyczajna jednej jest około 450 sążni. (*J.d.S.P.*)

SPRAWY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 7 grudnia.

Na posiedzeniu drugiey izby stanów jenerałnych dnia 3 grudnia, PP. *Collet d'Escury* i *van Alphen*, cofnęli swój projekt, tyczący się adresu do Króla, nie dla tego, aby uznawali jego niestosowność, ale z tój przyczyny, że izba nie była zupełnie zebraoną; wielka liczba członków nie była przytomną.

— Czwarty wydział drugiey izby przed zgodzeniem się na summy posilkowe, żądał objaśnienia o wielu źródkach rządu; chce on wiedzieć, dla czego blokada *Skaldy* została zdjętą, dla czego rząd nie ogłosił urzędowie zawieszenia broni, i jak to uczynili Belgowie, i w jaki sposób myślano uskutecznić odłączenie się porządne Belgium. Rząd nie jest skłonny do ogłaszania powodów swego postępowania; widzi on nawet w tém niebezpieczeństwo, zwłaszcza w przedmiocie, tyczącym się ostatniego punktu. Ale okazuje się z rapportu

wydziału centralnego, że większa część członków odmówiła wyjawienia tego tłumaczenia się.

— P. Cartwright przybył do Hagi; powiada, iż w Bruxelli są przygotowani do przyjęcia propozycy mocarstw pośrzednich.

— Kapitan-porucznik *Coopman*, dowódca floty w *Antwerpii*, donosił wojennemu gubernatorowi prowincyi, że został upoważniony przez Generała *Chassé* do przepuszczania, podczas trwającego rozejmu, okrętów kupieckich, które się znajdują na kanałach.

— Generał *Howe*, który był trzymany, jako jeńiec wojenny w Bruxelli, został wypuszczony na wolność i powrócił do prowincyi północnych.

— Wszystkie okolice *Bredy*, są zalane wodą, a Holendrzy pracują bez przestanku około fortyfikacy, toż samo dzieje się w *Bois-le-Duc*.

(J.d.S.P.)

Bruxella dnia 9 grudnia.

Na posiedzeniu kongressu narodowego, dnia 2go, P. *Osy* przedłożył, iżby rząd tymczasowego prosił o zakomunikowanie protokołu londyńskiego, z dnia 17 listopada, traktatu 1814 roku, tudzież noty P. *Cartwright* i *Bresson*; iżby, oprócz tego: zapytał go: czy bandera belgijska będzie przez mocarstwa powołaną, a mianowicie przez *Hollandyę*; czy we *Flessyndze* będą wybierane opłaty od statków, przeznaczonych do *Belgium*; i, nareszcie, prosił o komunikacyę względem stanu finansow. Na zapytanie: czy *Skalda* jest wolną, P. *van de Weyer* odpowiedział, że nią jest prawnie i rzeczywiście; że atoli protokołu londyńskiego nie można złożyć: kongress bowiem ma prawo prosić tylko o komunikacyę wypadków konferencyi. P. *Osy* cofnął potym swoje propozycye. (J.d.S.P.)

DANIA.

Kopenhaga d. 14 grudnia.

Kuszenia się, iakie kilka temu tygodni niektóre osoby, zły mające zamiar, uczyniły w celu pobudzenia rozruchow w księstwie *Schleswickiem* i *Holsztyńskim* zostały zniweczone, iak się tego należało spodziewać, wnosząc z dobrego ducha mieszkańców, chociaż podżegacze nie szczędzili, ni podejścia, ni zabiegow. Prałaci i szlachta księstwa, zebrałi się dnia 22 listopada w *Kiel*, na którym zgromadzeniu postanowili, podać Królowi adres, dla zapewnienia J. K. Mości, o ich przychylności do Tronu; i dla wysłuchania troskliwie niektórych żądań publicznych. J. K. Mość, w swojej odpowiedzi, oświadczył prałatom i szlachcie księstwa wysokie swoje zadowolenie, za ich chwalebne uczucia i przyrzekł przedsięwziąć środki do zadosyćuczynienia, ile to być może, żądaniom swoich wiernych poddanych księstwa. (J.d.S.P.)

SZWAJCARYA.

Berna dnia 7 grudnia.

Wczora wielka rada, na swoim pierwszym posiedzeniu, iednogodnie przyjęła małej rady propozycyę, względem mianowania komisyyi iedynastu członków, dla przyjmowania i oddawania pod iey nerady prośb, które do niey będą przesyłane, względem odmian w instytucyach. Komisyya ta została natychmiast wyznaczoną. W tymże czasie, wielka rada chwaliła, iż ma być wydana odezwa, w celu udzielenia krajowi wiadomości o iego stanie, i postanowieniu rządu względem czuwania nad utrzymaniem bezpieczeństwa i spokojności publiczney, oraz względem czynnego zajęcia się tém wszystkiem, co by mogło powiększyć iego dobro. Zawczora administracya miasta postanowiła utworzyć korpus mieski ochotników, dla utrzymania publicznego porządku, bezpieczeństwa osób i własności. Już wczora zapisało się 2500 obywateli mieskich i mieszkańców. Do nich przyłączyli się iakoż studenci naszej akademii. (J.d.S.P.)

HISZPANIA.

Madryt dnia 18 listopada.

Gazeta urzędowa ogłasza artykuł następujący: „Nayzupetniejsza spokojność panuje na całym półwyspie. 400 rewolucyonistów, którzy weszli do *Arragenii*, zostali zredukowani do 200, gdy znów uciekli się do Francyi. Jedenastu jeńców zostało już rozstrzelanych.“

— Donoszą z *Santander*, że statki wojenne i handlowe poniosły znaczną stratę przed, tym portem, z powodu okropney burzy. Tegoż samego dnia w *Santander* widziano przechodzących wiele statkow kupieckich pod eskortą wojennego brygu, iadących z *Koronny* z wojskami do *St-Sebastien*.

— Gazeta z dnia 16 zawiera co następuje: „Rewolucyonisci, którzy się znajdują w ciasninie *Gibraltarskiej*, robią przygotowania do iey opuszczenia. Mniemają, że władze angielskie ich odeślą; inni sądzą, że oni mają zamiar probować wysiąść na wschodniej stronie fortecy. Niektórzy dowódcy znajdują się między nimi: *Torrijos*, *Palarea*, *Mazanares*, *Mancha*. Jeden korpus ochotników królewskich dostatecznym byłoby do ich zniesienia. (J.d.S.P.)

WŁOCHY.

Neapol dnia 27 listopada.

Zwłoki śmiertelne zeszłego Króla *Franciszka I*, pochowane zostały 18 t. m. Po odbywym obrzędzie, całe ciało dyplomatyczne udao się do *Portici*, dla złożenia życzeń nowemu Królowi; J. K. M. przyjmował potem ministrów i dwór.— Brat królewski *Xże Leopold*, *Hrabia Syrakuzy*, otrzymał mundur *Feldmarszałka* woysk królewskich; drugi brat królewski, *Xże Antoni*, *Hrabia Leccy*, kapitan ułanów, mianowany jest ienerał-adjutantem królewskim.

— *Xiąże Bisignano* został mianowany *marszałkiem dworu*; *Xże Campofranco* zachowuje ten tytuł i pensyę.— *Margrabia de Pietracatello* mianowany jest ministrem spraw wewnętrznych, na mieyscu *margrabiego Amoti*, który otrzymał dymisyę; *margrabia D. Giovanni d'Andrea* wstąpił na mieysce *D. Camillo Caropreso* w ministeryum skarbu.

— 15 t. m. *Wezuwiusz* doznał mocnego wstrząśnienia, po którym uformował się w iego kraterze nowy otwór i wyrzuczał materye kleiste, lawę i kamienie; 16go, słyszano wiele wystrzałow i łoskot w kraterze, co poczytywano za znak bliskiego wybuchnienia; skutki te ponowiły się 19 t. m.

— *Papież* mianował *Xdza Angelo Mai*, sekretarzem akademii teologiczney w *Rzymie*; *Oyciec* s. przedłożył ieszcze na dziesięć lat przywilej, który dał tej akademii, na takąż liczbę lat, przeciw kontrafakcyi iey dzieł. (J.d.S.P.)

Prenumerata.

Gazeta *Kuryera Litewskiego* będzie wychodziła i na rok 1851szy. Prenumerata przyjmie się, w *Wilnie*: w *Pocztamocie Litewskim* i w *Redakcyi*; a w *Guberniach* i *Powiatach* na wszystkich *Kantorach* i *Expedycyach* pocztowych, cena zwyczajna:

z pocztą na rok . . .	srebr. rub. 14.
— — — półroczną z pocztą — —	7.
Bez poczty: na rok . . .	9.
— — — półrocze . . .	4. 50.
— — — kwartał . . .	2. 25.

W tychże mieyscach przyjmie się prenumerata na *Dziennik Medycyny*, *Chirurgii* i *Farmacyi*, a kosztuje na rok z pocztą sr. r. 5 kop. 50. bez poczty r. sr. 4.

Z przyczyny *Świąt Bożego Narodzenia* następny *Ner Kuryera Litewskiego* wyjdzie w *Poniedziałek*.